

Nr 101.

Ankom till riksdagens kansli den 27 april 1945 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 185 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 23 februari 1945, gjort framställning i fråga om sättet för beredande av livränta samt om avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv.

1:o) **Sättet för beredande av livränta.** I statsrådsprotokollet redogöres inledningsvis (s. 3—7) för en verkställd utredning angående sättet för beredande av livräntor genom ianspråktagande av kvarlåtenskap, som tillfallit allmänna arvsfonden. I ärendet ha *utlåtanden* avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket, pensionsstyrelsen, försäkringsinspektionen och kammaradvokatfiskalsämbetet.

Efter 1934 ha dylika livräntor i regel anvisats att utgå ur en särskild för ändamålet bildad fond, allmänna arvsfondens livräntefond.

Föredragande statsrådet Ewerlöf har i denna fråga för egen del anfört följande.

Såsom framgår av den nu lämnade redogörelsen föranleddes inrättandet av allmänna arvsfondens livräntefond därav, att i ett särskilt fall det för inköp av vissa livräntor ansågs åtgå ett alltför betydande belopp av kvarlåtenskapen. Någon större vikt synes mig icke kunna fästas vid detta ekonomiska skäl. Det är uppenbarligen så, att avgörande för frågan, huruvida det beträffande viss livräntetagare är ekonomiskt fördelaktigare för allmänna arvsfonden att inköpa livräntan eller att låta den utgå ur livräntefonden, utslutande — om man bortser från variationer i ränteläget — är den ålder, livräntetagaren kommer att uppnå. Då denna är okänd, kan likväl merkostnad uppstå genom den för egen räkning bedrivna verksamheten som kostnadsminskning. Det är också otvivelaktigt så, att till följd av rörelsens ringa omfattning någon sådan utjämning, varå försäkringsbolagen bygga sina kalkyler, icke kan ske inom livräntefonden.

Statskontoret har i sitt förslag dragit konsekvenserna av de sålunda föreliggande förhållandena. Ämbetsverkets förslag innebär nämligen i stort sett att riskerna för merkostnader i förhållande till kostnaderna vid livränteköp skulle avlyftas från eller i allt fall väsentligt minskas för den med allmänna arvsfondens medel bedrivna livränteverksamheten. Detta skulle ske genom att livräntor skulle utgå ur allmänna arvsfondens livräntefond i allmänhet endast, då desamma motiverats med livräntetagarens sjukdom eller kropps-

liga svaghet. En sådan gränsdragning synes mig emellertid såväl svår att genomföra som också ur andra synpunkter olämplig.

Även om alltså med min inställning ekonomiska skäl icke lära kunna åberopas för att icke alltid inköpa ifrågavarande livräntor, kunna givetvis andra motiv tala härför. Det synes mig sålunda principiellt sett icke vara orimligt, att allmänna arvsfonden står självrisk för den ifrågavarande understödsverksamheten. Men i så fall borde enligt min mening livräntorna lämpligen bestridas direkt från allmänna arvsfonden. Härmed skulle vinnas icke blott att all särredovisning av de olika livränteavsättningarna skulle upphöra — åtminstone med nu gällande regler torde denna särredovisning bereda svårigheter — utan också att större del av de arvsmedel, som föranlett livräntorna, omedelbart skulle vara tillgänglig för utdelning än vad som är möjligt med nuvarande anordning.

En sådan omläggning av systemet, som nu angivits, kan genomföras först efter det viss ändring vidtagits i lagen om allmänna arvsfonden. Emellertid tala vissa skäl häremot. Den livränteverksamhet, varom här är fråga, är givetvis främmande för allmänna arvsfondens syften. Den ligger även utanför statskontorets vanliga verksamhetsområde. Det synes i och för sig naturligare, att verksamheten handhaves av det statliga organ, som det åligger att bedriva en motsvarande verksamhet. Vid prövning av de olika på frågans bedömande inverkan omständigheterna har jag också kommit till den uppfattningen att övervägande skäl tala för att inköp av ifrågavarande livräntor alltid sker hos pensionsstyrelsen. Härigenom skulle den nu bestående livräntefonden så småningom komma att upphöra.

Såsom pensionsstyrelsen erinrat har Kungl. Maj:t i kungörelse den 6 september 1935 (nr 599) meddelat föreskrifter angående anordnande av pensionsstyrelsens på frivilliga avgifter grundade försäkring. Härigenom har bestämts inbetalningarnas högsta tillåtna storlek ävensom den ålder, från vilken livränta tidigast får utgå. I de fall livräntor på sätt här förordats inköpas enligt statsmakternas beslut, torde, där så erfordras, undantag böra av Kungl. Maj:t medgivas från dessa föreskrifter.

Utskottet. Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot vad föredragande statsrådet i ämnet anfört och får hemställa,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört.

2:o) **Rätten till arv efter hemmansägaren Axel Andersson från Västerfärnebo socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 8 och 9) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter hemmansägaren Axel Andersson från Västerfärnebo socken må avstås en tredjedel till envar av Anna Maria Olsson, Axel Ragnar Olsson och Erik Gunnar Olsson.

3:o) **Rätten till arv efter förre hemmansägaren Erik Andersson från Hamnerdals socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 10 och 11) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att en allmänna arvsfonden genom arv efter förre hemmansägaren Erik Andersson från Hammerdals socken tillfallen fordran å 3 000 kronor hos Runa Edlund, född Bohman, må efterskänkas.

4:o) **Rätten till arv efter förre trädgårdsarbetaren Karl Alexander Andersson från Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 11 och 12) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre trädgårdsarbetaren Karl Alexander Andersson från Göteborg må till Sven Julius Johansson avstås en tredjedel av fastigheten Krokslätt 79 kvarteret Älgsjön nr 3 i Göteborg.

5:o) **Rätten till arv efter förra cigarrarbeterskan Ida Bengtsson från Malmö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 12 och 13) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förra cigarrarbeterskan Ida Bengtsson från Malmö må avstås till Oscar Waldemar Bengtsson.

6:o) **Rätten till arv efter Elna Blücker, född Persson, från Vellinge socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 13 och 14) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att hälften av behållningen i boet efter Elna Blücker, född Persson, från Vellinge socken må avstås till Nils Blücker.

7:o) **Rätten till arv efter skräddaren Karl Erhard Frössman från Västerås.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 14 och 15) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter skräddaren Karl Erhard Frössman från Västerås må avstås ett belopp av 6 000 kronor till Alma Karolina Brunsberg.

8:o) **Rätten till arv efter Anna Maria Johansson, född Eriksson, från Fläckebo socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 15 och 16) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Anna Maria Johansson, född Eriksson, från Fläckebo socken må avstås till förmån för Erik Wilhelm Johansson.

9:o) **Rätten till arv efter Ebon Hedvig Isabella Johansson från Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 16—18) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Ebon Hedvig Isabella Johansson från Göteborg må avstås hälften till Alfild Elisabeth Andrén samt en fjärdedel till vardera av Gunhild Katarina Hermansson och Ruth Lilly Hermansson.

10:o) **Rätten till arv efter förre jordbruksarbetaren Janne Johansson från Grevie socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 18 och 19) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre jordbruksarbetaren Janne Johansson från Grevie socken må avstås ett belopp av 3 000 kronor till vardera av Hilma Ekman, född Svensson, och Anna Andreasson, född Svensson.

11:o) **Rätten till arv efter förra litografarbeterskan Maria Charlotta Jonsson från Styrestads socken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 19) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förra litografarbeterskan Maria Charlotta Jonsson från Styrestads socken må avstås till Rudolf Emanuel Andersson och dennes hustru Axelina Dorotea Andersson.

12:o) **Rätten till arv efter resehandlaren Gustaf Emil Magnusson från Tegelsmora socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 20 och 21) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter resehandlaren Gustaf Emil Magnusson från Tegelsmora socken må avstås till Ragnar Bengt Almgren och Alfred Blomgren med hälften till vardera.

13:o) **Rätten till arv efter guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden.** Kungl. Maj:t har (s. 21—26) föreslagit riksdagen medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden ett belopp av 50 000 kronor må avstås till Lars Jerker Martin Sundström.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första

kammaren av herr F. Ström (I: 331) och den andra inom andra kammaren av herr O. W. Lövgren (II: 493), vari hemställt, att riksdagen måtte föreslå Kungl. Maj:t att hälften av ifrågavarande kvarlåtenskap må avstås till sonen Lars Jerker Sundström.

Guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden, vilken var född den 28 maj 1865, avled den 17 januari 1940, utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. I bouppteckningen, som utvisade en behållning av 302 949 kronor, upptogs bland tillgångarna värdehandlingar till ett sammanlagt belopp av 263 277 kronor 20 öre.

Genom ett den 14 mars 1925 upprättat, av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänt testamente hade Malmström förordnat, bland annat, att hans »egen- dom i Boden med guldsmedslager, lagret av dyrbarare arbeten med perlor o. brillianter, samt lösa perlor och briljanter o. stenar, perlcolliers Äkta perlor» skulle omhändertagas av »Sveriges Guldsmeds- o. Juvelerareförbunds» styrelse, som skulle av avkastningen därav utdela resestipendier till guldsmedslärlingar under vissa närmare angivna villkor. Genom Kungl. Maj:ts dom den 23 mars 1944 har fastslagits, att omförmälda värdehandlingar icke ingå i de tillgångar, som skola tillfalla förbundet.

Till allmänna arvsfonden ha inlevererats dels kontant sammanlagt 98 013 kronor 61 öre, dels ock obligationer till ett nominellt värde av sammanlagt 196 000 kronor.

Hos Kungl. Maj:t har rörarbetaren Lars Jerker Martin Sundström i Stockholm anhållit, att ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte helt eller till skälig del avstås till honom och därvid hänvisat dels till vissa domstolsprotokoll, vari återgivas vittnesförhör, som för dödsfalls skull hållits med sju personer, dels ock intyg av komministern Ejnar Öhnell i Stockholm samt av kyrkoherden Oscar Håkansson och dennes hustru Margit Håkansson i Boden.

Länsstyrelsen i Norrbottens län och kammaradvokatfiskalsämbetet ha avgivit yttranden i ämnet. Ämbetet har därvid ansett sig kunna tillstyrka, att 50 000 kronor av kvarlåtenskapen avstås till sökanden.

Föredragande statsrådet Ewerlöf har för egen del anfört följande.

De upplysningar, som lämnats i förevarande ärende, giva enligt min mening tydligt vid handen, att sökanden var utomäktenskaplig son till den avlidne. Denne har visserligen icke i nämnvärd mån bidragit till sökandens underhåll under uppväxttiden, men den senare har uppenbarligen icke varit honom främmande. Av vittnesutsagor framgår, att den avlidne ofta talat om sonen, vars fotografi han förvarat i sitt skrivbord, att han vid olika tillfällen haft för avsikt att skriva testamente till sonens förmån och en gång uppsatt ett sådant, ehuru detta icke kunnat återfinnas, samt att han ett par gånger besökt sonen och därvid hyst en önskan att taga denne till sig. Det synes mig sannolikt, att de intyg, som avgivits av komministern Öhnell och kyrkoherden Håkansson och vilka jag i det föregående återgivit, lämna en riktig bild av den avlidnes tankar och känslor i fråga om sonen. På grund härav ansluter jag mig till den av länsstyrelsen i Norrbottens län och kammar-

advokatfiskalsämbetet omfattade meningen, att viss del av ifrågavarande arv bör avstås till sökanden. Det belopp, som ifrågasatts av kammaradvokatfiskalsämbetet, synes mig lämpligt avvägt.

Utskottet.

På de skäl föredragande statsrådet anfört anser jämväl utskottet att viss del av ifrågavarande arv bör avstås till Sundström, som är arvlåtarens son utom äktenskap. Vidkommande storleken av denna del har utskottet funnit Kungl. Maj:ts förslag om ett belopp av 50 000 kronor innebära en tillfredsställande lösning av den föreliggande frågan. På grund härav hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 331 och II: 493 medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden ett belopp av 50 000 kronor må avstås till Lars Jerker Martin Sundström.

14:o) Rätten till arv efter direktören Adolf Philip Möller från Hälsingborg. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 26—30) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter direktören Adolf Philip Möller från Hälsingborg må avstås

a) vad som åtgår för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livräntor från och med den 1 juli 1945 åt följande personer under deras återstående livstid, nämligen åt Karin Beata Holm med 300 kronor om året, åt Janne Andersson med 600 kronor om året och åt Kristian Andersson med 480 kronor om året,

b) såsom understöd för tiden den 1 januari—den 30 juni 1945, 150 kronor åt Karin Beata Holm, 300 kronor åt Janne Andersson och 240 kronor åt Kristian Andersson,

c) ett belopp av 3 500 kronor åt Carl Leonard Persson.

15:o) Rätten till arv efter Ida Nilsson från Hällaryds socken. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 31 och 32) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Ida Nilsson från Hällaryds socken må avstås 3 000 kronor åt Ernst Joel Svensson och dennes hustru Ruth Linnéa Svensson, född Lundquist, samt att av härefter återstående del av kvarlåtenskapen må avstås en fjärdedel åt vardera av Bernhardina Elvira Nilsson, född Svensson, och Julius Svensson.

16:o) **Rätten till arv efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm.** Kungl. Maj:t har (s. 32—36) föreslagit riksdagen medgiva, dels att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm må avstås vad som åtgår till beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 3 600 kronor om året åt Elsa Karolina Elisabet Nilsson, född Lidberg, från och med den 1 juli 1945 under hennes återstående livstid ävensom 5 400 kronor såsom understöd åt henne för tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1945, dels ock att Elsa Karolina Elisabet Nilsson må ur ifrågavarande kvarlåtenskap efter gottfinnande uttaga lösören med ett sammanlagt bouppteckningsvärde av högst 3 500 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr *E. Malmberg* i Stockholm väckt motion (II: 524), vari hemställts, att riksdagen må medgiva dels att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm må avstås vad som åtgår till beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 4 200 kronor om året åt Elsa Karolina Elisabet Nilsson, född Lidberg, från och med den 1 juli 1945 under hennes återstående livstid ävensom 6 300 kronor såsom understöd åt henne för tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1945, dels ock att Elsa Karolina Elisabet Nilsson må ur ifrågavarande kvarlåtenskap uttaga lösören med ett sammanlagt bouppteckningsvärde av 7 187 kronor 50 öre.

Änkan Mathilda Elfrida (*Frida*) Nilsson, född Liberg, från Stockholm, vilken var född den 3 november 1869, avled den 18 september 1943 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 101 984 kronor 93 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Bland tillgångarna i boet upptogs i bouppteckningen bland annat lösörer till ett värde av 7 187 kronor 50 öre.

Till god man för allmänna arvsfonden vid boutredningen efter den avlidna har förordnats förste amanuensen vid Stockholms rådhusrätt H. Sandberg.

Hos Kungl. Maj:t har Elsa Karolina Elisabet Nilsson, född Lidberg, anhållit, att allmänna arvsfondens rätt till ifrågavarande arv måtte avstås till förmån för henne.

Sökanden, som är född den 25 februari 1897, är änka efter Frida Nilssons den 18 oktober 1931 avlidne son, legitimerade läkaren Gösta Nilsson.

Gode mannen, överståthållarämbetet och kammaradvokatfiskalsämbetet hava utlåtit sig i ärendet.

Föredragande statsrådet Ewerlöf har för egen del anfört följande.

Den avlidna har uppenbarligen, enligt vad handlingarna i förevarande ärende utvisa, hyst en önskan att kunna trygga sökandens framtida ekonomiska

försörjning. För tillgodoseendet av detta önskemål synes det även mig lämpligt att sökanden genom ianspråktagande av ifrågavarande arvsmedel beredes en årlig livränta. Det är också med hänsyn till sökandens ställning såsom änka efter den avlidnas ende son och den nära personliga förbindelse, i vilken den avlidna och sökanden stått med varandra, samt med beaktande av sökandens sjuklighet, som gör henne oförmögen till arbete, min åsikt, att livräntebeloppet ej bör tillmätas för snävt. Att detta bäst överensstämmer med den avlidnas önskan framgår av de åtgärder, som den avlidna i livstiden vidtog men vilka icke före hennes död hunnit slutföras i syfte att tillförsäkra sökanden en årsinkomst av minst 7 000 kronor.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har ifrågasatt, att livräntan skulle bestämmas till 250 kronor i månaden eller alltså till 3 000 kronor om året. Själv har jag med beaktande av de omständigheter, som nyss angivits, samt av de upplysningar, som i ärendet lämnats angående sökandens omkostnader för sitt uppehälle och för lindring av sjukdomen och angående de medel, som härför stå till sökandens förfogande, kommit till den uppfattningen, att livräntan bör bestämmas till ett något högre belopp. Jag förordar, att livräntebeloppet bestämmas till 3 600 kronor om året, således 300 kronor i månaden.

Livräntan bör, i överensstämmelse med vad jag förut anfört, inköpas hos pensionsstyrelsen. Enligt vad jag inhämtat skulle, om livräntan bestämmes till det av mig förordade beloppet och börjar utgå den 1 juli 1945, för inköp av densamma åtgå ett belopp av i runt tal 70 800 kronor.

Då den avlidna under sin livstid ekonomiskt bistått sökanden, synes det mig skäligt, att sökanden från och med kalenderåret efter ifrågavarande dödsfall och till den 1 juli 1945 beredes understöd med 300 kronor i månaden eller alltså med sammanlagt 5 400 kronor, att utgå av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Vad angår ansökningen, i vad den avser rätt för sökanden att ur kvarlåtenskapen utbekomma i bouppteckningen efter den avlidna upptagna lösören, finner jag i likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet, att sökanden bör förklaras berättigad att efter eget gottfinnande ur boet uttaga lösören med ett sammanlagt bouppteckningsvärde av högst 3 500 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som tagit del av handlingarna i ärendet, får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 524 medgiva,

a) att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm må avstås vad som åtgår till beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 3 600 kronor om året åt Elsa Karolina Elisabet Nilsson, född Lidberg, från och med den 1 juli 1945 under hennes återstående livstid ävensom 5 400 kronor såsom understöd åt henne för tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1945,

b) att Elsa Karolina Elisabet Nilsson må ur ifrågavarande kvarlåtenskap efter gottfinnande uttaga lösören med ett sammanlagt bouppteckningsvärde av högst 3 500 kronor.

17:o) **Rätten till arv efter Ingrid Olsson, född Håkansson, från Köpingssocken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 36—38) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Ingrid Olsson, född Håkansson, från Köpings socken, må avstås 950 kronor till envar av Svante Jönsson, Oskar Jönsson, Nils Jönsson, Per Jönsson och Bror Gösta Jönsson.

18:o) **Rätten till arv efter filosofie doktorn Per Abraham Roman från Stocksunds köping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 38—40) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter filosofie doktorn Per Abraham Roman från Stocksunds köping må avstås,

a) vad som åtgår för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 600 kronor om året åt Gerda Maria Ericsson från och med den 1 juli 1945 under hennes återstående livstid,

b) 750 kronor såsom understöd åt Ericsson för tiden den 1 april 1944—den 30 juni 1945.

19:o) **Rätten till arv efter förre domsagobiträdet Helge John Abraham Rundbäck från Öjaby socken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 41) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre domsagobiträdet Helge John Abraham Rundbäck från Öjaby socken må avstås ett belopp av 2 000 kronor till Karl Gustav Emanuel Boije och dennes hustru Elsa Emilia Elisabet Boije, född Håkansson.

20:o) **Rätten till arv efter lägenhetsägaren Ulrik Sundqvist från Överluleå socken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 42) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter lägenhetsägaren Ulrik Sundqvist från Överluleå socken en tjugonedel må avstås till Adina Augustsson, född Sundqvist.

21:o) **Rätten till arv efter Inga Maria Westberg från Marstrand.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (s. 43—45) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Inga Maria Westberg från Marstrand må avstås

a) vad som erfordras för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livräntor åt följande personer från och med den 1 juli 1945 under deras återstående livstid, nämligen åt Hildur Carolina Carlsson med 400 kronor om året och åt Mariana Florentina Andersson med 600 kronor om året,

b) såsom understöd för tiden den 1 januari—den 30 juni 1945, 200 kronor åt Hildur Carolina Carlsson och 300 kronor åt Mariana Florentina Andersson,

c) 2 000 kronor till Ruth Margareta Fröberg.

22:o) Rätten till arv efter Mathilda Josefina Österlind, född Jansson, från Uppsala. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 45 och 46) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Mathilda Josefina Österlind, född Jansson, från Uppsala må avstås hälften till Emma Lovisa Österlind, född Jansson, samt en tolfedel till envar av Susanna Josefina Ekh, född Österlind, Dorothea Grundin, född Österlind, Gottfrid Österlind, Rickard Österlind, Edit Österlind och Hulda Lovisa Österlind.

Stockholm den 27 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäckström, Karl Andersson, Mannerskant, Heiding, Gustaf Karlsson, Gustaf Ivar Anderson, Wiklund och Gustav Emil Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson i Stockholm, Danielsson, Pettersson i Dahl, Staräng, Viklund, Holmström, Lindholm*, fru *Alvén*, herrar *Åkerström, Hoppe, Pettersson i Degerfors och Johansson i Mysinge*.

Reservation

vid *punkten 13:o*) (Rätten till arv efter guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden) av herrar *Lindström, Karl Andersson, Wiklund, Danielsson, Viklund, Holmström*, fru *Alvén* och herr *Hoppe*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»På de — — — utom äktenskap.

Vidkommande storleken av denna del har utskottet funnit övervägande skäl tala för det i motionerna framlagda förslaget, enligt vilket kvarlåtenskapen skall delas lika mellan allmänna arvsfonden och Sundström. Såsom motionärerna bland annat framhållit råder i vida kretsar den uppfattningen, att utomäktenskapliga barn böra äga arvsrätt efter sin fader, och måhända kommer utvecklingen att gå i riktning mot full likställighet i detta avseende mellan utomäktenskapliga barn och barn inom äktenskap. Det är enligt utskottets uppfattning under dessa omständigheter ej fullt tillfredsställande, att staten genom allmänna arvsfonden lägger beslag på så stor del av kvarlåtenskapen, att sonen icke erhåller vad som skulle ha utgjort hans laglott, därest dylik likställighet varit genomförd.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 331 och II: 493 medgiva, att hälften av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter guldsmeden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden må avstås till Lars Jerker Martin Sundström.»
